

निष्पुत्र (निस् + पुत्र) adj. keinen Sohn habend RĪGA-TAR. 2, 75. HIT. 99, 18, v. 1.

निष्पुराणा (निस् + पु) adj. was früher nicht dagewesen ist, neu, unerhört: ततो युगात्ते भूतानामेष (और्वः) चादं (ब्रह्मा) च मुव्रत । संहितौ विचरिष्यावो निष्पुराणकरावुभौ ॥ HARIV. 2567.

निष्पुरुष (निस् + पु) adj. männerlos: कुल M. 3, 7. ज्ञातीनिष्पुरुषान्क्त्वा MBh. 12, 159. menschenleer 1, 1404. — Vgl. नैष्पुरुष्य.

निष्पुलाक (निस् + पु) 1) adj. frei von Spreu: °कीकृत (धान्य) durch Worfeln von der Spreu befreit KULL. zu M. 8, 331. — 2) m. N. pr. des 14ten Arhant's der zukünftigen Utsarpiqi H. 55.

निष्पेष (von पिप् mit निस्) m. gaṇa संतापादि zu P. 5, 1, 101. das Aneinanderreiben, Anprallen, Anschlagen und auch der dabei entstehende Laut: नाराचलेपणीयाश्मनिष्पेषोत्पत्तितानल RAGH. 4, 77. खड्गनिष्पेषनिष्पिष्ट R. 2, 23, 34 (20, 39 GORR.). निष्पेषमिव वज्रस्य श्रोतुमिच्छसि R. 4, 30, 20. वज्र° AK. 1, 1, 3, 11. MBh. 1, 5373. 3, 424. 11132. 5, 1860. 5123. HARIV. 3801. R. 6, 36, 105. 76, 27. मौर्व्यास्तलनिष्पेषम् MBh. 5, 1860. श्रयोधानां च निष्पेषो रथानां च महास्वनः R. 3, 31, 42. लेलिहानः सनिष्पेषं जिह्वयाष्ठं पुनः पुनः HA. IV. 4401. निष्पेषं im gaṇa निरुद्धकादि zu P. 6, 2, 184 ist, nach den andern Worten des gaṇa zu schliessen, ein adj. (निस् + पेय). — Vgl. नैष्पेषिक.

निष्पेषणा (wie eben) n. dass.: रथयोषेण मौर्वीनिष्पेषणेन च MBh. 7, 241.

निष्पौरुष (निस् + पौ) adj. der Männlichkeit entbehrend, unmännlich PRAB. 27, 17, v. 1. (निःपौ im Texte).

निष्प्रकम्प (निस् + प्र) 1) adj. f. श्री unbeweglich MBh. 12, 6130. HARIV. 12686. — 2) m. N. pr. eines der Saptarshi im 13ten Manvantara HARIV. 487.

निष्प्रकारक (निस् + प्रकार) adj. frei von Specificationen: °कं ज्ञानं निर्विकल्पकम् TARAS. 23.

निष्प्रकाश (निस् + प्र) adj. undurchsichtig: पाशशत्रुष्टिसंघेश्च वाणैश्चिश्च समाकुलम् । निःप्रकाशमिवाकाशं सेनयोः समपद्यत ॥ MBh. 6, 5374.

निष्प्रचार (निस् + प्र) adj. sich nicht fortbegebend, am Platze bleibend MBh. 13, 270. मनस् nicht weit wegschweifend, sich auf einen Punkt sammelnd 12, 7810. 9080.

निष्प्रताप (निस् + प्र) adj. f. श्री aller Würde entbehrend: द्रिक्ता MRĪKḢ. 33, 6 = 90, 14 = PĀNĀT. II, 97.

निष्प्रतिक्रिय (निस् + प्रतिक्रिया) adj. unheilbar, unrettbar: प्राणाः DAÇAK. 143, 5.

निष्प्रतिग्रह (निस् + प्र) adj. keine Gaben annehmend; davon nom. abstr. °ता f. KĀM. NĪRIS. 2, 29.

निष्प्रतिघ (निस् + प्र) adj. auf keine Hindernisse stossend: स हि निष्प्रतिघेन चतुषा त्रितयं ज्ञानमयेन पश्यति RAGH. 8, 77.

निष्प्रतिद्वंद्व (निस् + प्र) adj. keine Gegner —, keine Feinde habend MBh. 13, 2025. keinen ebenbürtigen Gegner habend, mit dem sich kein Gegner messen kann 7, 9265.

निष्प्रतिपत्त (निस् + प्र) adj. keinen Gegner —, keinen Bestreiter vor sich habend; davon nom. abstr. °ता KULL. zu M. 7, 57.

निष्प्रतिभ (निस् + प्रतिभा) adj. 1) glanzlos: क्षीणाकारामु तारामु सुस-

निष्प्रतिभासु च HARIV. 4422. — 2) dumm ĠATĪDH. im ÇKDR.

निष्प्रतिमान (निस् + प्र) adj. feig VJUTP. 163.

निष्प्रतीकार (निस् + प्र) adj. auf keinen Widerstand stossend, ungehemmt, ungestört; davon °रम् adv. MBh. 1, 5810. निष्प्रतीकारकृष्ट 8230.

निष्प्रतीप (निस् + प्र) adj. nicht rückwärts —, nach vorn gerichtet: दर्शन ein unbesorgter Blick nach vorn MBh. 4, 933.

निष्प्रत्यूह (निस् + प्र) adj. auf kein Hinderniss stossend; davon adv. °हम् ungehemmt RĪGA-TAR. 4, 1. Verz. d. Oxf. H. No. 263. 268.

निष्प्रधान (निस् + प्र) adj. श्री des Hauptes —, der Spitzführer beraubt: श्रयोध्या R. 2, 103, 11 (111, 16 GORR.). 6, 84, 35.

निष्प्रपञ्च (निस् + प्र) adj. 1) ohne Ausdehnung ÇAMK. zu ÇVETĀÇV. UP. 6, 5. निष्प्रपञ्चात्मन् Beiw. Çiva's Çiv. — 2) rein, lauter (von Personen) RATNAG. 31, 9.

निष्प्रपतन nom. act. von पत् mit निष्प्र; s. दुर्नि°.

निष्प्रभ (निस् + प्रभा) 1) adj. f. श्री des Lichtes —, des Glanzes entbehrend (eig. und übertr.) AK. 3, 2, 49. MBh. 1, 29. 2, 2548. 3, 11397. 6, 734. 4521. 5371. HARIV. 2396. R. 1, 65, 14. R. GORR. 2, 68, 54. 3, 29, 10. 5, 21, 13. VARĀH. BṚH. S. 17, 11. VEDĀNTAS. (Allah.) No. 37. श्रयोध्या R. 2, 53, 30. कौशल्य 63, 17. वदन 3, 30, 9. रिपु RAGH. 11, 81. शक्ति DEV. 3, 11. निष्प्रभाकार HARIV. 3908. Hiervon nom. abstr. °ता f. R. 1, 33, 9 (56, 9 GORR.). 4, 14, 3. HARIV. 10449. MRĪKḢ. 146, 22. °त्वं n. SUÇR. 1, 52, 1. — 2) m. N. pr. eines Dānava HARIV. 14285.

निष्प्रभाव (निस् + प्र) adj. machtlos; davon nom. abstr. °त्वं n. KĀTHĀS. 22, 38.

निष्प्रमाणक (निस् + प्रमाण) adj. keine Autorität für sich habend KULL. zu M. 3, 84 (S. 463, Z. 9).

निष्प्रयत्न (निस् + प्र) adj. sich jeglicher Anstrengung enthaltend. sich unthätig —, still verhaltend: संदिताः पाशजालैश्च निष्प्रयत्नाः सुराः कृताः HARIV. 2314. °खुराननाः 3914. 9743. 12558. निष्प्रयत्नापुध (sic) 2513.

निष्प्रयोजन (निस् + प्र) adj. 1) keinen Motiven folgend, durch kein Motiv sich leiten lassend MBh. 13, 2025. — 2) zwecklos, unnütz H. a. n. 3, 163. MRD. 1, 46. HARIV. 3489. DAÇAK. 139, 2 (निःप्र°). KULL. zu M. 1. 74 am Ende. Davon nom. abstr. °ता f. PRĀJACĪTTAT. im ÇKDR. °त्वं n. MADJHAM. 72.

निष्प्रवणि adj. = निष्प्रवाणि HĀN. 69. निष्प्रवाण ÇKDR. und WILS. nach ders. Autorität, aber das Metrum zeugt für die Richtigkeit der bei uns vorangestellten Form.

निष्प्रवाणि (निस् + प्रवाणी) adj. frisch vom Webstuhl kommend, ganz neu (von Zeugen, Gewändern) P. 5, 4, 160. AK. 2, 6, 3, 13. H. 671. DAÇAK. 92, 1 v. u.

निष्प्राण (निस् + प्राण) adj. von dem die Lebensgeister getrichen sind, leblos, völlig erschöpft MBh. 8, 2894. 12, 3546. HARIV. 2515. Davon nom. abstr. °ता SĪH. D. 200.

निष्प्रीति (निस् + प्री) adj. keine Freude empfindend MBh. 12, 8321. निष्प्राव in कटु° fehlerhaft für निष्प्राव.

निष्फल (निस् + फल) 1) adj. f. श्री keine Früchte tragend AK. 2, 9,